

چهار آینه

دامغان و ۲۴ دوره قانون گذاری در مجلس شورای ملی

شیما دولابی

انتشارات سووره مهر (وابسته به حوزه هنری)

دفتر فرهنگ و مطالعات پایداری / استان سمنان

بیست و چهار آینه

داسمغان و ۲۴ دوره قانون گذاری در مجلس شورای ملی

نویسنده: شیمادولایی

طراح جلد: جواد قربانی پور

چاپ و صحافی: لیتوگرافی: واژه پرداز اندیشه

چاپ اول: ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۲۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۲۸۰۹۰-۲

سرآیه: دولایی، شیمادولایی، ۱۳۶۱-

نویسنده: شیمادولایی، داسمغان و ۲۴ دوره قانون گذاری در

مجلس شورای ملی / شیمادولایی: (به سفارش) دفتر فرهنگ و

مطالعات پایداری / استان سمنان.

مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات سووره مهر، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۲۸۰ ص: مصور.

ISBN: 978-600-03-2809-2

وضعیت فهرست نویسی: فهرست شده

یادداشت: کتابنامه.

عنوان دیگر: داسمغان و ۲۴ دوره قانون گذاری در مجلس شورای ملی.

عنوان گسترده: بیست و چهار آینه.

موضوع: ایران. مجلس شورای ملی -- تاریخ. -- ۱۲۸۰ - ۱۳۵۷.

موضوع: 1907 - 1979 -- Parliament -- History.

موضوع: نمایندگان مجلس -- ایران -- تاریخ.

موضوع: Legislators -- Iran -- Damghan.

موضوع: نمایندگان مجلس -- ایران -- سمنان.

موضوع: Legislators -- Iran -- Semnan.

موضوع: نمایندگان مجلس -- ایران -- فعالیت های سیاسی.

موضوع: Legislators -- Iran -- Political activity.

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سووره مهر

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی. حوزه هنری (استان

سمنان). دفتر فرهنگ و مطالعات پایداری

رده بندی کنگره: DSR1425/961 1397

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۷۵

شماره کتاب شناسی ملی: ۵۳۸۷۸۷۲

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، پلاک ۲۳

مستدوق هستی: ۱۵۸۱۵-۱۴۴

تلفن: ۶۱۹۴۲ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۵۳۱۹

تلفن مرکز پخش: (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱

www.sooremehr.ir

نقل و چاپ نوشته ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

فهرست

۱۵	مقدمه
۱۹	فصل اول
۲۰	عوامل داخلی
۲۲	عوامل خارجی
۲۶	اوضاع سیاسی دامغان در عصر مشروطه
۳۵	فصل دوم
	کارنامه سیاسی نمایندگان دامغان در مجلس شورای ملی در عصر مشروطه
۳۵	(۱۲۸۵ تا ۱۲۹۹ ش)
۳۶	اوضاع سیاسی ایران در دوره اول از مجلس شورای ملی
۳۸	عمیدالحکما، نماینده مردم دامغان و سمنان در دوره اول از مجلس شورای ملی
۴۱	کارنامه سیاسی عمیدالحکما در دوره اول از مجلس شورای ملی
۴۴	اوضاع سیاسی ایران در دوره دوم از مجلس شورای ملی
۴۵	ضیاء الممالک و کارنامه سیاسی او در دوره دوم از مجلس شورای ملی
۵۵	اوضاع سیاسی ایران در دوره سوم از مجلس شورای ملی
	دکتر قزل‌ایاغ، نماینده دامغان و سمنان در دوره‌های سوم، نهم، دهم، یازدهم
۵۵	دوازدهم و سیزدهم از مجلس شورای ملی
۵۶	اوضاع سیاسی ایران در دوره چهارم از مجلس شورای ملی
۵۷	عمید الممالک، نماینده دامغان و سمنان در دوره چهارم از مجلس شورای ملی
۵۸	انتخابات دوره چهارم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان
۶۰	کارنامه سیاسی عمید الممالک در دوره چهارم از مجلس شورای ملی

فصل سوم..... ۶۱

۶۱..... اوضاع سیاسی ایران در دوره پنجم از مجلس شورای ملی.....

۶۳..... اوضاع سیاسی ایران در دوره ششم از مجلس شورای ملی.....

۶۳..... اوضاع سیاسی ایران در دوره هفتم از مجلس شورای ملی.....

۶۶..... اوضاع سیاسی ایران در دوره هشتم از مجلس شورای ملی.....

عبدالله یاسایی، نماینده دامغان و سمنان در دوره‌های پنجم تا هشتم از مجلس

شورای ملی..... ۶۶

۷۰..... یاسایی و شاه.....

۷۶..... یاسایی و آیت الله مدرس.....

۷۹..... یاسایی و مستشاران - ارجی.....

۸۰..... یاسایی و دکتر مجلس.....

۸۱..... کارنامه سیاسی عبدالله یاسایی در دوره‌های پنجم تا هشتم از مجلس شورای ملی.....

فصل چهارم..... ۱۰۷

۱۰۷..... اوضاع سیاسی ایران در دوره نهم از مجلس شورای ملی.....

۱۰۷..... کارنامه سیاسی دکتر قزل‌ایاغ در دوره نهم از مجلس شورای ملی.....

۱۰۸..... اوضاع سیاسی ایران در دوره دهم از مجلس شورای ملی.....

۱۰۸..... کارنامه سیاسی دکتر قزل‌ایاغ در دوره دهم از مجلس شورای ملی.....

۱۱۰..... اوضاع سیاسی ایران در دوره یازدهم از مجلس شورای ملی.....

۱۱۱..... انتخابات دوره یازدهم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان.....

۱۱۲..... اوضاع سیاسی ایران در دوره دوازدهم از مجلس شورای ملی.....

۱۱۲..... انتخابات دوره دوازدهم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان.....

۱۱۲..... اوضاع سیاسی ایران در دوره سیزدهم از مجلس شورای ملی.....

۱۱۴..... کارنامه سیاسی دکتر قزل‌ایاغ در دوره سیزدهم از مجلس شورای ملی.....

فصل پنجم..... ۱۲۷

۱۲۷..... نگاهی اجمالی به نفت از ابتدا تا ملی شدن.....

۱۳۰..... اوضاع سیاسی ایران در دوره چهاردهم از مجلس شورای ملی.....

انتخابات دوره چهاردهم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان.....	۱۳۱
جواد عامری، نماینده دامغان و سمنان در دوره‌های چهاردهم تا هفدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۳۱
کارنامه سیاسی جواد عامری در دوره چهاردهم از مجلس شورای ملی.....	۱۳۹
اوضاع سیاسی ایران در دوره پانزدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۴۱
انتخابات دوره پانزدهم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان.....	۱۴۲
کارنامه سیاسی جواد عامری در دوره پانزدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۴۲
رضای سیاسی ایران در دوره شانزدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۴۴
انتخابات دوره شانزدهم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان.....	۱۴۵
کارنامه سیاسی جواد عامری در دوره شانزدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۴۶
فصل ششم.....	۱۵۳
اوضاع سیاسی دامغان در دهه ۱۳۰.....	۱۵۳
اوضاع سیاسی ایران در سرزدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۵۵
فصل هفتم.....	۱۵۹
اوضاع سیاسی ایران در دوره هجدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۵۹
انتخابات دوره هجدهم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان.....	۱۶۰
عنایت‌الله نصیری، نماینده دامغان و سمنان در دوره سیزدهم تا بیستم و یکم از مجلس شورای ملی.....	۱۶۱
کارنامه سیاسی عنایت‌الله نصیری در دوره هجدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۶۲
اوضاع سیاسی ایران در دوره نوزدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۶۳
انتخابات دوره نوزدهم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان.....	۱۶۴
کارنامه سیاسی عنایت‌الله نصیری در دوره نوزدهم از مجلس شورای ملی.....	۱۶۵
اوضاع سیاسی ایران در دوره بیستم از مجلس شورای ملی.....	۱۶۷
انتخابات دوره بیستم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان.....	۱۶۷
کارنامه سیاسی عنایت‌الله نصیری در دوره بیستم از مجلس شورای ملی.....	۱۶۸
فترت بین مجلس بیستم و بیست و یکم و اوضاع سیاسی ایران در این دوره (۱۴)	

مهر ۱۳۴۲ تا ۱۳ مهر ۱۳۴۶)..... ۱۶۸

انتخابات دوره بیست و یکم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان..... ۱۷۲

کارنامه سیاسی عنایت‌الله نصیری در دوره بیست و یکم از مجلس شورای ملی..... ۱۷۲

فصل هشتم..... ۱۷۷

اوضاع سیاسی ایران در دوره بیستم و دوم از مجلس شورای ملی..... ۱۷۷

انتخابات دوره بیست و دوم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان..... ۱۷۸

اوضاع سیاسی ایران در دوره بیستم و سوم از مجلس شورای ملی..... ۱۷۹

انتخابات دوره بیستم و سوم از مجلس شورای ملی در دامغان و سمنان..... ۱۸۱

جواد رفایی، نماینده دامغان و سمنان در دوره‌های بیست و دوم و بیست و سوم

از مجلس شورای ملی..... ۱۸۲

کارنامه سیاسی جواد رفایی در دوره‌های بیست و دوم و بیست و سوم از مجلس

شورای ملی..... ۱۸۳

فصل نهم..... ۱۸۵

اوضاع سیاسی ایران در دوره بیست و چهارم از مجلس شورای ملی..... ۱۸۵

انتخابات دوره بیست و چهارم از مجلس شورای ملی در دامغان..... ۱۸۶

مجتبی عالمی، نماینده دامغان در دوره بیست و چهارم از مجلس شورای ملی..... ۱۸۶

کارنامه سیاسی مجتبی عالمی در دوره بیست و چهارم از مجلس شورای ملی..... ۱۸۷

منابع و مآخذ..... ۱۹۵

پیوست‌ها..... ۲۰۱

مصاحبه با آقای دکتر علی اصغر عالمی، تابستان ۱۳۹۵..... ۲۰۱

مصاحبه با آقای عزت‌الله داودیان در ۱ شهریور ۱۳۹۱..... ۲۰۲

مصاحبه با آقای حسین معلم در ۲۰ تیر ۱۳۹۵..... ۲۰۳

اسامی نمایندگان دامغان و سمنان..... ۲۰۶

اسناد و تصاویر..... ۲۰۷

کتابی که پیش از این در دسترس نداشت، تکمیل شده پایان نامه کارشناسی ارشد با عنوان «بررسی ارتباط بین سیاست‌های نمایندگانی دامغان از آغاز تا سال ۱۳۳۲» است که در شهریور ۱۳۹۰ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود، از آن دفاع کردم.

تحمل رنج چندین سال و زور و بر آن، ناآگاهی و دانش اندکم در این حیطه، سبب شد که حتی به سبب این عدم آگاهی، خطور نکند که در سال‌های نه‌چندان دور، جسارت کنم و این سراسر متن را به صورت کتابی با عنوان دامغان و ۲۴ دوره قانون‌گذار، در مجلس شورای ملی درآورم. البته تنها سبب این کار، علاقه‌ای است که به شهر و تاریخ کهن سرزمینم دارم.

ذکر این نکته لازم است که مطالب و اسناد، تنها شهر دامغان و خور و جندق و بیابانک را دربر نمی‌گیرد؛ بلکه شهر سمنان را نیز شامل می‌شود؛ زیرا طی ۲۴ دوره نمایندگی قبل از انقلاب اسلامی، در ۲۳ دوره، نمایندگان دامغان و سمنان مشترک بودند و تنها در دوره کوتاه بیست و چهارم، دو حوزه از هم مستقل و صاحب نمایندگانی جداگانه شدند. در کنار معرفی هر نماینده و نحوه انتخاب و بررسی کارنامه سیاسی‌اش، نگاهی اجمالی به اوضاع سیاسی ایران، به ویژه

دامغان، در عصر مشروطه انداخته شد. هرچند در مطالعه منابع این بخش، اطلاعات چندانی به دست نیامد و بیشتر از حافظه شاهدان عینی بهره برده شد.

در نهایت از تمامی عزیزانی که در این راه، دل‌سوزانه نگارنده را همراهی کردند، بسیار سپاسگزاری می‌کنم. این جمله، جمله‌ای کیشه‌ای نیست؛ بلکه نیت حقیقی قلبم است. این اثر را به پدرم تقدیم می‌کنم که دانش در دیدگاهش، بسیار ارجمند بود. امید آنکه با نگارش این کتاب، گوشه‌ای از زحماتی را جبران کنم که در راه تحصیل، به جان خرید.

شیمای دولابی، زمستان ۱۳۹۵